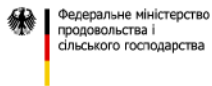

Підтримку надає:

на підставі рішення
Німецького Бундестагу

Німецько-український
агрополітичний діалог

Коментар до законопроекту

APD/KG/01/2023

Коментар до законопроекту про організації виробників

Мар'ян Борек

липень 2023 року

Виконавці

Оперативний партнер

Генеральний уповноважений BMEL
Офіс Берлін

Про проєкт «Німецько-український агрополітичний діалог» (АПД)

Проєкт «Німецько-український агрополітичний діалог (АПД)» реалізується за підтримки Федеральним Міністерством продовольства та сільського господарства (BMEL) з 2006 року і наразі до 2024 року та за його замовленням через виконавця ТОВ ГФА Консалтинг Груп, а також робоче співтовариство, яке складається з ТОВ ІАК Аграр консалтинг (ІАК), Лейбніц-Інституту аграрного розвитку в країнах з перехідною економікою (ІАМО) та ТОВ АФЦ Агрікалчер енд Файненс Консалтантс. Реципієнтом проєкту виступає Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України «Дорада». При реалізації важливих заходів для розвитку ринку землі, використання державних земельних площ та приватизації АПД працює у кооперації з ТОВ з управління та реалізації земель (BVVG). Бенефіціаром проєкту виступає Міністерство аграрної політики та продовольства України.

Проєкт має підтримувати Україну в питаннях розвитку сталого сільського господарства, ефективної переробної промисловості та підвищення міжнародної конкурентоспроможності відповідно до принципів ринкової та регуляторної політик та з урахуванням потенціалу розвитку, який виникає в рамках Угоди про Асоціацією між ЄС та Україною. З цією метою Проєкт має надавати інформацію про німецький, зокрема, східнонімецький, а також міжнародний, європейський досвід з розробки рамкових аграрно-політичних умов, а також з організації відповідних аграрно-політичних установ.

www.apd-ukraine.de

Автор

Мар'ян Борек

Дисклеймер

Це дослідження публікується за відповідальності Німецько-українського агрополітичного діалогу (АПД). Будь-які точки зору та результати, висновки, пропозиції чи рекомендації в дослідженні належать авторам і не обов'язково збігаються з думкою АПД.

ЗМІСТ

<i>I. Коротке посилання на положення окремих статей із зазначенням суттєвих відмінностей порівняно з вимогами Європейського Союзу та окресленням пов'язаних з ними ризиків</i>	4
<i>II. Доповнення більш детальним обґрунтуванням представленої позиції.....</i>	12
<i>III. Коротке резюме з рекомендаціями щодо того, на чому слід зосередитися при доопрацюванні запропонованої законодавчої ініціативи.....</i>	17

I. Коротке посилання на положення окремих статей із зазначенням суттєвих відмінностей порівняно з вимогами Європейського Союзу та окресленням пов'язаних з ними ризиків

Стаття 1. Визначення термінів

Параграф 3. У законодавстві Європейського Союзу в статті 157, пункт 1, літера а) зазначено, що міжгалузеві організації складаються з представників економічної діяльності, пов'язаної з виробництвом і принаймні з одним з наступних етапів ланцюга поставок: переробка або торгівля, включаючи дистрибуцію, продукцією в одному або декількох секторах. Положення підпункту б) вказують на те, що міжгалузеві організації створюються за ініціативою всіх або деяких організацій чи асоціацій, що входять до їх складу.

Положення, запропоновані в законопроекті, вказують на те, що міжгалузєва організація може бути утворена організаціями виробників, і сильно обмежують групу представників видів економічної діяльності, пов'язаних з виробництвом сільськогосподарської продукції. Пропозиція не включає принаймні один з наступних етапів ланцюга постачання: переробка або торгівля, включаючи дистрибуцію, продукцією в одному або декількох секторах. Рекомендується надати можливість створення міжгалузєвої організації всіма існуючими в Україні організаціями зі статусом юридичної особи, які представляють види економічної діяльності, пов'язані з виробництвом та принаймні з одним з наступних етапів ланцюга постачання: переробка або торгівля, включаючи дистрибуцію. Обмеження репрезентативності представників окремих етапів ланцюга постачання ускладнить належне визначення та досягнення цілей.

Параграф 9. Визначення сільськогосподарського виробника має бути розроблено з використанням наступних визначень: "фермер" та "холдинг", визначених у ст. 3 Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2021-2021 від 12 грудня 2021 року. 3 Регламенту (ЄС) 2021/2115 Європейського Парламенту та Ради від 2 грудня 2021 року, що встановлює правила підтримки стратегічних планів, які розробляються державами-членами в рамках спільної сільськогосподарської політики (Стратегічні плани САП) та фінансуються Європейським фондом сільськогосподарських гарантій (ЄФГ) та Європейським сільськогосподарським фондом розвитку сільських територій (ЄСФРТ), та скасовує Регламенти (ЄС) №1305/2013 та (ЄС) №1307/2013, а також визначення виробництва сільськогосподарської продукції, викладене у статті 4, параграф 2, підпункт (а).

Прийняте визначення сільськогосподарського виробника має включати практично всіх фізичних чи юридичних осіб або групи фізичних чи юридичних осіб, незалежно від правового статусу такої групи та її членів за українським законодавством, господарство яких розташоване на території України і які здійснюють сільськогосподарську діяльність, що розуміється як розведення або вирощування

сільськогосподарської продукції, включаючи збирання врожаю, доїння, розведення тварин та утримання тварин для сільськогосподарських цілей, а також підтримання землі в належному сільськогосподарському та екологічному стані.

У визначенні мають бути вказані ринки та продукти на цих ринках, виробники яких можуть об'єднуватися в організації виробників. Положення Регламенту 1308/2013 обмежують перелік ринків та продуктів, через які можуть виникати об'єднання сільськогосподарських товаровиробників.

Визначення сільськогосподарського товаровиробника не повинно включати суб'єктів господарювання, які здійснюють переробку сільськогосподарської продукції. Суб'єкти, які здійснюють переробку сільськогосподарської продукції відповідно до положень про спільну організацію ринків сільськогосподарської продукції, не включаються до групи сільськогосподарських товаровиробників.

Стаття 2.

Без коментарів.

Стаття 3.

Створення та діяльність асоціацій сільськогосподарських виробників не регулюється положеннями Регламенту (ЄС) № 1308/2013, що встановлює спільну організацію ринків сільськогосподарської продукції та скасовує Раду. З цієї причини сфера їхньої діяльності, цілі та заходи, які вони здійснюють, не повинні потрапляти до сфер, що регулюються Регламентом 1308/2013. Таким чином, існуючі положення проекту статті 3 повинні бути відповідним чином адаптовані. Рекомендується, щоб діяльність асоціацій сільськогосподарських виробників включала представлення колективних інтересів своїх членів перед органами державної влади та іншими організаціями та установами, а також, серед іншого, проведення навчальних заходів та видавничу діяльність, спрямовану на надання консультацій сільськогосподарським виробникам.

Стаття 4.

Як зазначено в коментарях до статті 3, сфера діяльності, цілі та заходи, що здійснюються об'єднаннями сільськогосподарських виробників, не повинні входити до сфер, що регулюються Регламентом 1308/2013. Деякі з цілей, викладених у статті 4, підпадають під сферу, передбачену для безпосередньої діяльності організацій виробників та міжгалузевих організацій (параграф 2, пункти 1, 2, 4, 6). З цієї причини рекомендується відповідним чином скоригувати сфери діяльності та цілі.

Стаття 5.

Без коментарів.

Стаття 6.

Положення пункту 6 передбачають, що органи державної влади можуть делегувати представницьким об'єднанням сільськогосподарських товаровиробників окремі повноваження центральних органів виконавчої влади з питань регулювання господарської діяльності сільськогосподарських товаровиробників, пов'язані з регулюванням сільськогосподарської діяльності, в яких відповідне об'єднання сільськогосподарських товаровиробників набуває статусу представницького. Слід зазначити, що впровадження ринкових інструментів управління пов'язане з великою відповідальністю, пов'язаною з необхідністю мати ґрунтовні знання, необхідні людські та матеріальні ресурси. З цієї причини в проектах нормативно-правових актів слід зазначати умови, яких повинен дотримуватися орган влади при наданні дозволу.

Стаття 7.

Параграф 2.

Пункт 2. Після запровадження визначення сільськогосподарського виробника, про яке йдеться у примітці до статті 1(9), можна було б запровадити положення, які б дозволяли членство в організаціях виробників, наприклад, переробників, підприємств, що здійснюють зберігання. Ці положення також повинні вказувати на максимальний відсоток голосів, що належать членам, акціонерам або пайовикам, які є виробниками, на загальних зборах членів організації виробників, а також максимальний відсоток акцій, якими можуть володіти ті, хто не є сільськогосподарськими виробниками, в цій організації.

Пункт 3. Запропоновані положення вказують на те, що організація виробників матиме право регулювати сільськогосподарську діяльність своїх членів. Положення Регламенту 2013/1308, стаття 152, пункт 1, літера b), обмежують види діяльності, які може здійснювати організація виробників, одним або кількома видами діяльності, такими як:

- спільна обробка;
- спільна дистрибуція, в тому числі через спільні торгові платформи або спільне транспортування;
- спільне пакування, маркування або просування;
- спільна організація контролю якості;
- спільне використання обладнання або складських приміщень;
- спільне управління відходами, безпосередньо пов'язаними з виробництвом;
- спільна закупівля ресурсів;
- будь-яка інша спільна службова діяльність, що переслідує одну з цілей, перелічених у пункті (с) цього параграфу.

Законодавство ЄС також визначає обмежений перелік цілей, які можуть переслідувати громадські організації, а саме

- забезпечення планування виробництва та пристосування його до попиту, особливо з точки зору якості та кількості;
- концентрація пропозиції та виведення на ринок продукції, виробленої її членами, в тому числі шляхом прямого маркетингу;
- оптимізація виробничих витрат і рентабельності інвестицій відповідно до стандартів захисту довкілля та добробуту тварин, а також стабілізація цін виробників;
- проведення досліджень та розробка ініціатив щодо методів сталого виробництва, інноваційних практик, економічної конкурентоспроможності та розвитку ринку;
- сприяння та надання технічної допомоги у використанні екологічно безпечних методів вирощування та виробництва, а також належних методів і технологій утримання тварин;
- сприяння та надання технічної допомоги у використанні виробничих стандартів, підвищенні якості продукції та розробці продуктів із захищеним зазначенням походження, захищеним географічним зазначенням або з національним знаком якості;
- управління побічними продуктами, залишковими потоками та відходами, зокрема для захисту якості води, ґрунту та ландшафту, збереження або заохочення біорізноманіття та стимулювання циркулярності;
- сприяння сталому використанню природних ресурсів та пом'якшенню наслідків зміни клімату;
- розвиток ініціатив у сфері промоції та маркетингу;
- управління пайовими фондами;
- надання необхідної технічної допомоги для використання ф'ючерсних ринків та страхових схем

В порядку відступу від статті 101(1) ДФЕС, із застосуванням обмежень, передбачених законом, організація виробників, визнана відповідно до частини 1 цієї статті, може планувати виробництво, оптимізувати виробничі витрати, розміщувати на ринку та укладати контракти на постачання сільськогосподарської продукції від імені своїх членів для всього або частини їхнього загального обсягу виробництва. Враховуючи вищезазначене, слід констатувати, що законодавство Європейського Союзу звужує сферу діяльності організацій виробників та цілі, які вони переслідують. Воно також надає організаціям виробників можливість обирати конкретну сферу діяльності та цілі з переліку, передбаченого нормативно-правовими актами. Такий підхід пропонується застосувати і в проекті акта.

Пункт 4. Положення, запропоновані в цьому пункті, перераховують сфери сільськогосподарської діяльності, щодо яких організація виробників, відповідно до своїх установчих документів, має право приймати через відповідні органи управління спільні рішення своїх членів. Враховуючи формулювання існуючого пункту 3, ці рішення стосуватимуться господарств членів організацій виробників. Використання такого підходу визначає спосіб прийняття рішень всередині

організації та обсяг права, наданого організації виробників втручатися в діяльність своїх членів. Законодавство Європейського Союзу залишає більше свободи членам організацій виробників у формуванні процесу прийняття рішень та обсягу впливу організації на своїх членів. Більшою мірою воно дбає про забезпечення нагляду членів організації за її функціонуванням, включаючи демократичний контроль над своєю організацією та її рішеннями, а також фінансовими звітами та бюджетами. Враховуючи вищевикладене, видається доцільним, щоб питання, викладені в пункті 4, вирішувалися на рівні статуту організації її членами.

Пункт 5. Запропоновані мінімальні вимоги для визнання організацій виробників виходять за межі положень статті 154(1)(b) Регламенту 1308/2013. Положення Європейського Союзу вказують на те, що суб'єкти, які бажають бути визнаними як організації виробників, повинні мати мінімальну кількість членів або виробляти мінімальну кількість або вартість, визначену конкретною державою-членом, товарної продукції в секторі, в якому вони працюють. Ці правила не повинні перешкоджати визнанню організацій виробників, які займаються малим виробництвом.

Пункт 10. Вимоги до статутів організацій виробників не охоплюють усіх вимог, викладених у законодавстві Європейського Союзу Регламент 2013/1308, стаття 153. Зокрема, відсутні положення про:

- застосування прийнятих організацією-виробником правил щодо виробничої звітності, виробництва, маркетингу та охорони навколишнього середовища, а також порядок визначення, прийняття та внесення змін до цих правил,
- положення, що дозволяють виробникам-членам демократично контролювати свою організацію та її рішення, а також фінансові звіти та бюджети;
- принципи бухгалтерського обліку та розробки бюджету, необхідні для функціонування організації,
- статут організації виробників може передбачати можливість прямих контактів між членами організації виробників і покупцями за умови, що такі прямі контакти не загрожують концентрації постачання або маркетингу організації виробників. Концентрація пропозиції вважається забезпеченою, коли основні елементи продажу, такі як ціна, якість та обсяг, обговорюються та фіксуються відповідним ОП.

Статути організацій виробників є дуже важливим документом, який визначає основні вимоги та правила функціонування організацій виробників. Відсутність положень, що забезпечують демократичний контроль над організацією та її рішеннями, а також над фінансовими звітами та бюджетами виробників-членів, є серйозною загрозою для прозорості функціонування організацій виробників. Існує високий ризик того, що в організації буде домінувати одна думка з кількох членів, що підірве процес демократичного управління організацією.

Положення підпункту "а" значно відрізняється від положення підпункту "а" частини 1 статті 153 за обсягом вимог і невиправдано упереджує, хто в організації приймає

рішення з питань, зазначених у ньому. Рекомендується, щоб статут організації, зазначеної в проєкті акта, обмежувався всіма вимогами, викладеними в статті 153 Регламенту 1308/2013.

Пункт 11. Положення пункту 11 вимагають, щоб така організація не брала самостійної участі у виробництві, переробці або реалізації сільськогосподарської продукції, регулювання сільськогосподарської діяльності щодо якої здійснюється такою організацією. Слід зазначити, що положення підпункту "в" пункту 1 статті 154 вказують на те, що для визнання організації вона повинна, серед іншого, надати достатні докази того, що вона може здійснювати свою діяльність належним чином, як у часі, так і з точки зору ефективності, надання людської, матеріальної та технічної підтримки своїм членам, а також відповідної концентрації поставок. Враховуючи вищевикладене, слід констатувати, що положення, запропоноване в проєкті постанови, суперечить вимогам Європейського Союзу. Тому його слід замінити на статтю 154, пункт 1, літера в). Основною метою організацій виробників є підтримка своїх членів шляхом концентрації поставок на ринок, забезпечення планування виробництва, переробки, концентрації поставок та розміщення на ринку продукції, виробленої їхніми членами, як зазначено в положеннях статті 152 Регламенту 1308/2013.

Параграф 3. Відповідно до положень статті 156 Регламенту 2013/1308, об'єднання організацій виробників створюється на прохання визнаних організацій виробників і може здійснювати будь-яку діяльність або виконувати будь-які функції, покладені на організації виробників. Положення пункту 3 повинні відповідати положенням Європейського Союзу. У підпунктах 7 та 8 пункту 3, як і в підпункті 2 пункту 3, види діяльності та цілі об'єднання організацій виробників повинні відповідати тим, що викладені у статті 152, пункт 1, літера б). Положення цього пункту слід доповнити положеннями, що гарантують організаціям виробників, які є членами об'єднання організацій виробників, демократичний контроль над їхнім об'єднанням та його рішеннями, а також над рахунками та бюджетами.

Параграф 4. Аналіз положень параграфа 4 показує, що вони регулюють створення та функціонування міжгалузевих організацій, зазначених у статтях 157 та 158 Регламенту 1308/2013.

Аналіз пункту 2 проєкту вказує на те, що членами організації є виключно визнані компетентним органом організації виробників та/або об'єднання організацій виробників, і кількість таких членів має бути не менше двох. У законодавстві Європейського Союзу стаття 157(1)(а) вказує, що міжгалузеві організації складаються з представників видів економічної діяльності, пов'язаних з виробництвом та принаймні з одним з наступних етапів ланцюга постачання: переробка або торгівля, включаючи дистрибуцію, продукцією в одному або декількох секторах. Законодавець ЄС вказує, що міжгалузеві організації завжди повинні складатися з представників сільськогосподарських виробників та представників принаймні однієї ланки ланцюга постачання, тобто переробки або

дистрибуції. Запропоновані правила не вимагають участі принаймні одного представника переробної або торговельної ланки. Представники виробників обмежуються визнаними організаціями виробників та асоціаціями організацій виробників. Рекомендується адаптувати формулювання проєкту регламенту до вимог ЄС. Належна реалізація цілей буде можливою за умови максимально можливої репрезентативності учасників харчового ланцюга в певному секторі.

Пункти 7 і 8. Пропонується вилучити положення, що визначають, хто може створювати Міжгалузову організацію, як надлишкові. Про це вже було зазначено в пункті 3 частини 1 статті 1 законопроєкту.

Слід також зазначити, що предмет діяльності членів міжгалузової організації, про яку йдеться в пункті 7 проєкту, був визначений на рівні сільськогосподарських товаровиробників у дуже загальному вигляді як регулювання сільськогосподарської діяльності, пов'язаної з одним і тим же видом сільськогосподарської продукції. Однак, предмет діяльності був повністю опущений по відношенню до інших ланок ланцюга постачання, включаючи переробку або торгівлю, в тому числі дистрибуцію. Враховуючи вищевикладене, пропонується вказати, що предметом діяльності міжгалузової організації є досягнення конкретної мети з урахуванням інтересів її членів та споживачів, яка може включати, зокрема, одну з цілей, викладених у пункті 10.

Пункт 8. Слід зазначити, що предмет діяльності Міжгалузової організації вже визначений у пункті 7. Тому положення пункту 8 не повинні дублюватися.

Пункт 10 Детальний порівняльний аналіз положень пункту 10 проєкту та положень статті 157, параграф 1, літера с) Регламенту 1308/2013 вказує на незначні відмінності в цілях Міжгалузової організації.

Параграф 6. Винесенню рішення у відповідь на подану заяву має передувати виїзна перевірка організації-заявника та її членів. Перевірка повинна здійснюватися, зокрема, з точки зору відповідності даних, заявлених у заяві, фактичному стану. Перевірка має завершитися складанням звіту, до якого мають бути додані додатки, що документально підтверджують наявні факти. Враховуючи вищезазначене, строк прийняття рішення у відповідь на подану заяву має бути збільшений. Важливо перевірити факти, щоб прийняти правильне рішення. Враховуючи повноваження, якими володіють визнані суб'єкти, до системи можуть захотіти увійти неавторизовані суб'єкти.

Стаття 8.

Без коментарів.

Стаття 9.

Без коментарів.

Стаття 10.

Необхідно додати положення, які дозволять виробникам-членам демократично контролювати свою організацію та її рішення, а також фінансові звіти та бюджети. З цієї причини слід передбачити системне рішення, що обмежує кількість голосів та акцій в організації, якими прямо чи опосередковано володіє один член організації.

Стаття 11.

Якщо зауваження, подані до статей 3 і 4, будуть враховані, то положення пункту 2 статті 1 щодо невідповідності нормам і стандартам мають бути виключені.

Стаття 12.

Параграф 1. Необхідно розглянути можливість запровадження норм щодо циклічної, наприклад, кожні 3-5 років, перевірки діяльності об'єднань сільськогосподарських товаровиробників на предмет відповідності вимогам для визнання їх репрезентативними об'єднаннями. Враховуючи цілі їх діяльності та вплив на ринок, важливо, щоб вони відповідали вимогам, які ставляться до них під час їх функціонування.

Стаття 13.

Без коментарів.

Стаття 14.

Строк у 30 робочих днів від подачі заяви до видачі рішення видається занадто коротким, особливо коли йдеться про заяви зі складних питань. З цієї причини рекомендується для складних справ передбачити можливість продовження строку їх розгляду до 60-90 днів.

Стаття 15.

Параграф 2. Що стосується планових перевірок, то не вказано, в який період вони проводяться. Рекомендується уточнити, за який період вони проводяться.

Параграф 3. Час для надання відповіді, зазначений у другому Параграфі, слід відраховувати від дати отримання суб'єктом повідомлення. Дата вручення може суттєво відрізнятися, зокрема, залежно від поштового оператора, місцезнаходження суб'єкта.

Стаття 16.

Без коментарів.

Стаття 17.

Без коментарів.

Розділ VII

Без коментарів.

II. Доповнення більш детальним обґрунтуванням представленої позиції

Стаття 1. Визначення термінів

Параграф 3. До продуктів, до яких можуть бути застосовані міжгалузеві організації, належать дві великі ліцензії учасників ринку та організацій, що представляють їхні інтереси. Важливо, щоб офіційно діючі організації в рамках чинного законодавства мали можливість брати участь у створенні міжсекторальної організації та впливати на її цілі та діяльність. Це дозволить краще налагодити діалог всередині ланцюга постачання, ефективніше вирішувати існуючі проблеми та адаптувати впроваджувані заходи до існуючих викликів.

Параграф 9. Визначення сільськогосподарського виробника є фундаментальним для функціонування організацій виробників. Це визначення визначає, хто створює організації виробників, хто отримує вигоду від функціонування організації та хто має вирішальний вплив на її функціонування. У пункті 3 статті 3 Регламенту 1308/2013 зазначено, що для цілей цього Регламенту застосовуються визначення, викладені в Регламенті (ЄС) 2021/2116 та Регламенті (ЄС) 2021/2115 Європейського Парламенту та Ради, якщо інше не передбачено в цьому Регламенті.

Стаття 152(1)(а) Регламенту 1308/2013 визначає, на яких ринках можуть бути створені організації виробників, а також продукти, які можуть бути предметом діяльності визнаних організацій виробників. Вищезазначені обмеження означають, що саме сільськогосподарські виробники створюють і контролюють діяльність організацій виробників та отримують вигоди від її функціонування. Вилучення переробних підприємств з визначення сільськогосподарського виробника не виключає їхньої присутності в організації виробників в якості її члена. Держава-член може передбачити, що членами організації виробників можуть бути інші особи, окрім сільськогосподарських виробників, але їхня участь має бути такою, щоб сільськогосподарські виробники створювали та контролювали організацію виробників у демократичний спосіб, як зазначено у статті 152(1)(а) та статті 153, параграф 2, літера с).

Стаття 3.

Саме через діалог з органами державної влади та іншими організаціями та установами асоціація сільгоспвиробників має впливати на вжиття відповідних заходів, включаючи створення відповідних правових рішень та впровадження інструментів ринкової підтримки.

Стаття 4.

Асоціації сільськогосподарських виробників не повинні здійснювати діяльність, яка може здійснюватися організаціями виробників та їх асоціаціями або міжгалузевими організаціями.

Правильним підходом було б, якби асоціація сільськогосподарських виробників представляла колективні інтереси своїх членів, визначаючи їхні проблеми, виклики та очікування своїх членів, і через діалог з органами державної влади, іншими організаціями та установами впливала на їхні дії та рішення.

Стаття 6.

Як правило, винесення рішення уповноваженим органом передбачає проведення виїзної перевірки. Суб'єкти господарювання, незадоволені рішеннями, прийнятими органом, що їх видав, часто оскаржують їх до суду. Наслідком судових рішень може бути необхідність сплати великих збитків. З цієї причини необхідно визначити вимоги до організацій, яким можуть бути делеговані повноваження.

Стаття 7.

Параграф 2.

Пункт 2. Законодавство Європейського Союзу чітко вказує на те, що організації виробників контролюються сільськогосподарськими виробниками. Однак, членство фізичних та юридичних осіб, які не є сільськогосподарськими виробниками, дозволяється, але їх участь в організації виробників посилить її потенціал. Для того, щоб сільськогосподарські виробники мали вирішальний вплив на функціонування організацій виробників, необхідно застосовувати системні рішення, які б забезпечували захист їхніх інтересів.

Пункт 3. Завданням організацій виробників є підтримка своїх членів в обраних ними сферах через реалізацію конкретних завдань. Члени ОР все ще зберігають досить високий рівень економічної автономії. Сфера діяльності, яка може здійснюватися для них, визначається організацією виробників у її статуті і не може виходити за рамки, встановлені законодавством. З формулювання цього пункту має бути зрозуміло, що саме члени визначають сферу діяльності та цілі, які вони переслідують, і що організація, діючи в цих сферах та реалізуючи цілі, визначені членами організації, може впливати на рішення, які вони приймають, в тій мірі, в якій це є необхідним. Застосування підходу, запропонованого для пункту 3, призведе до того, що частина питань, врегульованих у пункті 4, буде врегульована в пункті 3. Які саме напрямки та цілі будуть реалізовуватися в конкретній організації виробників, вирішуватиметься на рівні самої організації виробників.

Пункт 4. Прийняття рішень всередині організації виробників має вирішуватися на рівні організації виробників її членами. Вирішення цього питання на рівні національного законодавства є надмірним втручанням у діяльність організацій виробників.

Пункт 5. Положення проєкту постанови про обов'язок мати певну частку на ринку буде складним для розуміння для тих, хто бажає створити організації виробників, оскільки для її визначення їм потрібно буде знати розмір ринку в певному регіоні по відношенню до певного продукту. Ці цифри частки ринку можуть перешкоджати появі малих організацій виробників. З цієї причини положення проєкту мають бути адаптовані до рішень, що застосовуються в законодавстві ЄС.

Пункт 10. Статут організації виробників є дуже важливим документом, що визначає функціонування організації. Важливо, щоб він із самого початку містив елементи, передбачені законодавством Європейського Союзу. Належним чином розроблений, він чітко відображає принципи функціонування організації, що дозволяє новим членам приймати виважені рішення про вступ до організації. Положення статуту повинні забезпечувати демократичний контроль над функціонуванням організації з боку її членів, щоб не виникало ситуації, коли один або кілька членів організації домінують в управлінні організацією, позбавляючи інших членів організації впливу на її функціонування.

Пункт 11. Організації виробників створюються у зв'язку з необхідністю зміцнення ринкових позицій сільськогосподарських виробників у маркетинговому ланцюгу, як зазначено у статті 152 Регламенту 1308/2013. Положення, запропоновані в проєкті акта, унеможливають досягнення вищезазначених цілей. Тому їх слід замінити вимогами статті 154, частина 1, літера с), які чітко вказують на те, що організація повинна мати ресурси для підтримки своїх членів у досягненні цілей, які вона перед собою поставила. Про те, що організація виробників може розміщувати продукцію своїх членів на ринку, чітко свідчать положення пункту 1а статті 152.

Параграф 3. Положення про створення організацій виробників та об'єднань організацій виробників є відступом від ст. 101 sec. 1 ДФЄС. Визнана організація виробників та об'єднання організацій виробників можуть планувати виробництво сільськогосподарської продукції, оптимізувати виробничі витрати, просувати її на ринку та укладати договори поставки від імені своїх членів на весь або частину їхнього загального обсягу виробництва. З цієї причини важливо, щоб сфера їхньої діяльності та цілі, які вони переслідують, відповідали правилам Європейського Союзу щодо їхнього створення та функціонування.

Параграф 4. Міжгалузеві організації є зручними платформами для співпраці між організаціями, що представляють різні ланки ланцюга постачання. З цієї причини необхідно створити правові рішення, які б уможливили широку участь організацій, що представляють учасників ринку, з метою правильного вибору цілей реалізації діяльності міжгалузевих організацій.

Пункти 7 і 8. Запропонований підхід збігається з положеннями статті 157, пункт 1, літера с) Регламенту 1308/2013. Загалом, слід зазначити, що міжгалузеві організації підтримують співпрацю в межах харчового ланцюга та здійснюють заходи, що сприяють її розвитку. Міжгалузеві організації прагнуть до збалансованого

представництва організацій на етапах ланцюга постачання, які утворюють міжгалузеву організацію; відповідно до положень статті 158, параграф 1, літера d), міжгалузеві організації самі не займаються виробництвом, переробкою або торгівлею. Зосередження уваги на одній ланці ланцюга постачання обмежує ефективність міжгалузевих організацій.

Пункт 8.

Враховуючи амбіції України щодо якнайшвидшого поглиблення економічних відносин з Європейським Союзом, рекомендується повністю гармонізувати цілі, викладені в проєкті, з цілями, викладеними в законодавстві ЄС. Відсутність гармонізації цілей ускладнить поглиблення співпраці на рівні Міжгалузевої організації та можливість отримання членства іноземних суб'єктів господарювання в українських та європейських організаціях.

Параграф 6. Під час процесу визнання слід проводити перевірку на місці, щоб виключити операторів, які не відповідають вимогам. Якщо після отримання визнання виявляється, що суб'єкт не відповідає вимогам, він втрачає визнання, навіть якщо з часом він почав відповідати вимогам.

Стаття 10. Демократичний контроль за функціонуванням організації є надзвичайно важливим.

Наприклад, у нормативних актах можна передбачити, що жоден член, акціонер або пайовик, який є виробником, не може володіти більш ніж, наприклад, 20% голосів на загальних зборах, загальних зборах або загальних зборах членів організації виробників і не може володіти більш ніж, наприклад, 49% акцій або часток у цій організації, також опосередковано:

1) за допомогою:

(а) володіння, прямо чи опосередковано, більшістю голосів на зборах акціонерів, загальних зборах або загальних зборах членів організації виробника, також як заставодержателя або узупфруктуарія, або в правлінні іншої юридичної особи, яка є членом цієї організації, також на підставі угод з іншими особами, або

(б) повноваження призначати або звільняти більшість членів правління іншої юридичної особи, яка є членом організації виробника, у тому числі на підставі угод з іншими особами, або з іншими особами, або

2) коли:

(а) члени правління юридичної особи, яка є членом організації виробників, складають більше половини членів правління іншої юридичної особи, яка є членом цієї організації, або

б) прямо чи опосередковано володіє понад 49% акцій або має понад 20% голосів у партнерстві, яке є членом організації виробників, у тому числі на підставі угод з

іншими особами, або здійснює вирішальний вплив на діяльність іншого члена цієї організації, зокрема на підставі угод.

Стаття 12.

Параграф 1. Під час функціонування об'єднань сільськогосподарських товаровиробників їхнє становище постійно змінюється під впливом зовнішніх факторів, а також змін, що відбуваються всередині організації. З цієї причини важливо проводити циклічні перевірки на відповідність існуючим вимогам.

Стаття 14.

Адміністрації, відповідальній за розгляд заяв, має бути надано розумний період часу для належного розгляду справи. Це дуже важливо для належного функціонування системи.

Стаття 15.

Параграф 2. Важливо, щоб суб'єкти господарювання усвідомлювали неминучість циклічних перевірок. Циклічні перевірки також не повинні бути занадто частими, щоб не перевантажувати суб'єкт господарювання.

Параграф 3. Суб'єктам господарювання слід надавати однаковий період часу для надання пояснень, незалежно від ефективності роботи поштового відділення.

III. Коротке резюме з рекомендаціями щодо того, на чому слід зосередитися при доопрацюванні запропонованої законодавчої ініціативи.

Спільна організація сільськогосподарського ринку в Європейському Союзі визначена Регламентом (ЄС) № 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради від 17 грудня 2013 року, який встановлює спільну організацію ринків сільськогосподарської продукції, а також делеговані та імплементаційні регламенти, видані на основі делегованих повноважень, що містяться в цьому документі. Основну роль у впровадженні інструментів ринкового управління відіграють Європейська Комісія та адміністрації держав-членів.

Регламент 1308/2013 визначив сфери функціонування ринку, в яких суб'єкти, створені за ініціативою учасників ринку, такі як сільськогосподарські виробники та їхні представницькі організації, а також представники інших ланок ланцюга постачання у харчовому секторі, можуть відігравати важливу роль. Реалізація завдань і заходів у цих сферах покладена на організації виробників, їх асоціації та міжгалузеві об'єднання. Сфери, в яких вони можуть діяти, переслідують цілі та види діяльності визначені в законодавстві ЄС. Їх створення та діяльність контролюється органами публічної адміністрації. У подальшій роботі над проектом акту слід зосередитися на:

- забезпечення можливості функціонування організацій виробників та їх асоціацій, а також міжгалузевих організацій у сферах, передбачених Регламентом 1308/213, шляхом зазначення цих сфер у проектах нормативно-правових актів. Слід також подбати про те, щоб їхня діяльність не виходила за межі цих сфер,
- можна було б збільшити свободу вибору організаційно-правової форми при створенні об'єднань сільськогосподарських товаровиробників,
- створення ефективної системи адміністративного нагляду за їх створенням та подальшим функціонуванням,
- Велике значення для належного функціонування об'єднань сільськогосподарських товаровиробників має законодавче забезпечення існування відповідних рішень, що гарантують демократичний контроль за функціонуванням організацій. Відповідні положення щодо цього мають бути передбачені з самого початку функціонування системи. Внесення змін у діяльність суб'єктів господарювання є надзвичайно клопітким і витратним для них.

Створення та діяльність асоціацій сільськогосподарських виробників не регулюється положеннями Регламенту (ЄС) № 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради від 17 грудня 2013 року, що встановлює спільну організацію ринків сільськогосподарської продукції. З цієї причини сфера їхньої діяльності, цілі та заходи, які вони здійснюють, не повинні потрапляти до сфер, що регулюються Регламентом 1308/2013. Існуючі положення в проекті повинні бути адаптовані

відповідним чином. Рекомендується, щоб діяльність асоціацій сільськогосподарських виробників включала представлення колективних інтересів своїх членів перед органами державної влади та іншими організаціями та установами, а також проведення навчальної та консультативної діяльності. Саме через діалог з органами державної влади об'єднання сільськогосподарських товаровиробників мають впливати на вжиття відповідних заходів, у тому числі на створення відповідних правових рішень та впровадження інструментів ринкової підтримки.